KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO (ESOC) POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2026-10-06 Nr. ESOC-5
Kelmė

Posėdis įvyko 2026 m. spalio 6 d. 14.00 val. (Savivaldybės salėje, Vytauto Didžiojo g. 58, Kelmė; taip pat užtikrintas ESOC nariams nuotolinis prisijungimas per *Zoom* platformą).

Posėdžio pirmininkas – Tadas Kasparas, Kelmės rajono savivaldybės vicemeras, pavaduojantis merą.

Posėdžio sekretorė – Jurgita Janušauskienė, ESOC Informacijos valdymo ir visuomenės informavimo grupės narė, Savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausioji specialistė.

Posėdžio dalyviai: Kelmės rajono savivaldybės ESOC nariai bei kviestieji asmenys (sąrašas pridedamas).

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl priešgaisrinių saugos tarnybų pasirengimo.
2. Dėl susirgimų, susijusių su epidemiškai plintančiomis virusinėmis kvėpavimo takų ligomis rajone šaltuoju metų periodu.
3. Dėl komunalinių (vandens, nuotekų; šiukšlių išvežimo), šilumos, elektros energijos sutrikimai šaltuoju metų periodu.
4. Dėl Savivaldybės teritorijoje esančių kelių priežiūros, susisiekimo, saugumo užtikrinimo problemų ir jų sprendimo būdų šaltuoju metų periodu.
5. Dėl bendros informacijos apie su žemės ūkio sritimi susijusiais ekstremaliaisiais įvykiais, galimomis ekstremaliosiomis situacijomis bei jų pasekmėmis rajone.
6. Dėl civilinės saugos kompleksinių pratybų vertinimo rezultatų.
7. Dėl kitų klausimų, informacijos.

1. SVARSTYTA. Priešgaisrinių saugos tarnybų pasirengimas.

Egidijus Grakauskas, Šiaulių PGV Kelmės PGT viršininkas, informuoja, kad priešgaisrinės saugos tarnyba ne tik šaltajam laikotarpiui, bet ir kitiems metų laikams, yra visuomet pasirengę gelbėjimo darbams. Siekiant užtikrinti tinkamą pasirengimą galimoms nelaimėms šaltuoju metų laikotarpiu, reguliariai organizuojami teoriniai ir praktiniai mokymai gyventojams, kaip elgtis ant užšalusių vandens telkinių, kaip elgtis įlūžus ledui, kaip elgtis gelbėjant žmones. Šaltuoju metų laiku vykdoma prevencinė akcija „Saugūs namai“, kai lankomi socialiai pažeidžiamų gyventojų būstai. 2025–2026 m. sezono metu buvo aplankyti 34 gyvenamieji būstai. Akcijos metu teikiamos konsultacijos bei vertinamas tinkamas naudojimas kietojo kuro katilų ir dūmtraukių būklė, dalijamos atmintinės. Didžiausia pastebima problema yra lėšų trūkumas tų pačių, socialiai remtinų žmonių, kuriems finansiškai sunkiau sekasi ir neturi galimybės išsivalyti patys kaminų. Ugniagesiai nevalo kaminų, o tik supažindina ir informuoja gyventojus apie kietojo kuro katilus, kad degios medžiagos nebūtų laikomos šalia, kad kaminus reikia valyti 4 kartus per metus, t. y. ne tiktai prieš sezoną, bet po sezono. Transporto priemonėms ir įrangai su vidaus degimo varikliais yra pasirūpinta žieminio dyzelinio kuro. Rezerve laikoma 800 litrų.

Artūras Kairys, Kelmės PST viršininkas, teigia, kad jie taip pat pasirengę visais metų laikais. Nors tarnybos automobilių parkas yra senas ir nuolat susiduriama su techninėmis problemomis, šiuo metu visi 6 komandose esantys automobiliai yra suremontuoti, techniškai tvarkingi bei aprūpinti

privaloma minimalia įranga. Kad būtų kompensuotas senų mašinų nusidėvėjimas, tarnyba išlaiko 3 rezervines transporto priemones (vietoj privalomų dviejų). Kiekvienoje ugniagesių komandoje nuolat išlaikomas 150–350 litrų kuro rezervas motoriniams įrankiams ir siurbliams. Tarnyba privalo sukaupti kuro atsargas iki lapkričio 1 d., o kaip rezervinis kuras naudojamas dyzelinas yra perkamas ir saugomas naftos bazėje Panevėžyje, iš kur prireikus operatyviai atvežamas į vietą. Žmogiškieji resursai pilnai sukomplektuoti (nuo rugsėjo 1 d. užpildytas paskutinis etatas). Visgi, esant darbuotojų ligoms ar atostogoms, būna dienų, kai budi tik po vieną žmogų komandoje. Kad būtų užtikrintas nuolatinis budėjimas po du žmones, reikėtų papildomų 1,5 etato. Patvirtina, kad šaltajam sezonui yra pasirengę. 2026 m. rugsėjo mėn. pradėtos vykdyti Kelmės rajono savivaldybės gaisrų prevencijos 2025–2027 metų programos priemonių plane numatytos priemonės: gyvenamųjų būstų lankymas ir dūmų signalizatorių įrengimas būstuose. Gyvenamųjų būstų lankymo metu lankomi daugiabučiai ir vienbučiai būstai, jų gyventojai yra apklausiami dėl šildymo įrenginių, elektros prietaisų eksploatavimo taisyklių laikymosi, pildomos anketos. Iš rajono seniūnijų tarnybai buvo pateikta virš 100 asmenų sąrašai, kuriems tikslinga įrengti dūmų signalizatorius. Dūmų signalizatorius montuoja ugniagesiai vykdami pas gyventojus su gaisrine technika, taip pat šiam tikslui yra pasitelkiami savanoriai ugniagesiai.

NUSPRĘSTA. Pritarti pateiktai informacijai ir konstatuoti, kad priešgaisrinės tarnybos yra pasirengusios vykdyti priskirtas funkcijas šaltuoju metų periodu.

2. SVARSTYTA. Susirgimų, susijusių su epidemiškai plintančiomis virusinėmis kvėpavimo takų ligomis rajone šaltuoju metų periodu.

Alma Mackevičienė informavo, kad šalyje oficialiai prasidėjo naujas (2026–2027 m.) gripo, COVID-19 ir kitų ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų stebėsenos sezonas, kuris tęsis iki gegužės mėnesio. Praėjusį sezoną Kelmės rajone šiomis ligomis persirgo 31 % gyventojų, sergamumas nepasiekė epideminio lygio, todėl epidemija skelbiama nebuvo. Kelmės rajono sveikatos priežiūros įstaigos užsisakė 2106 vnt. sezoninio gripo vakcinų, kurios gydymo įstaigas pasieks kiek vėliau – lapkričio mėnesį, tačiau tai nėra per vėlu, nes didžiausias sergamumas fiksuojamas sausio–vasario mėnesiais. Kaip ir kiekvienais metais, valstybės lėšomis finansuojama vakcina nuo gripo rizikos grupių asmenims, t. y. 65 m. ir vyresniems asmenims, nėščiosioms, sergantiems lėtinėmis ligomis, globos įstaigų gyventojams ir sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams bei 2-7 m. amžiaus vaikams. Nuo COVID galima pasiskiepyti visiems rajono gyventojams nemokamai, o savo lėšomis nuo gripo bus galima pasiskiepyti bet kurioje gydymo įstaigoje, o rizikos grupės asmenims teks kreiptis į savo šeimos gydytojus. Pranešėja priminė ir apie nemokamų pneumokokinės infekcijos skiepų svarbą asmenims nuo 65 metų.

Indrė Skirmantaitė, Savivaldybės sveikatos reikalų koordinatorė, akcentavo, kad savivaldybė turi pasitvirtinusi gripo prevencijos planą, kuriame numatyti visi veiksmai (renginių ribojimai, ligonių lankymo ribojimai įstaigose, apsaugos priemonės, dezinfekcinės priemonės), jei būtų pasiektas epideminis lygis. Ji pabrėžė higienos įgūdžių ugdymo svarbą ugdymo įstaigose, patalpų vėdinimą bei paragino tėvus ir darbdavius elgtis sąmoningai – pajutus simptomus, sergančių vaikų neleisti į darželius/mokyklas, o suaugusiems likti namuose arba dirbti nuotoliu.

Posėdžio pirmininkas pasiūlė parengti prevencinę informaciją gyventojams prieš šaltąjį sezoną taip kaip buvo daroma dėl karščio bangų.

Indrė Skirmantaitė pritaria, kad švietimas apie skiepus, apie higienos priemones išlieka viena svarbiausių krypčių. Visuomenės sveikatos biuras, nacionalinis sveikatos centras, higienos institutas turi parengę daug dalinamos medžiagos gyventojams apie rankų higieną, čiaudėjimo/kosėjimo etiketą, patalpų vėdinimo svarbą, informaciją apie skiepijimo svarbą. Visa tai pateikta ugdymo įstaigose, gydymo įstaigose, taip pat informacija dalinamasi ir interneto svetainėje. Pastebima, kad ir informacijos yra daug, gyventojai yra šviečiami, bet įgūdžių tam tikrose vietose trūksta. Todėl tikėtina, kad per daug tos informacijos nebus.

NUSPRĘSTA. Pritarti informacijai, rekomenduoti gydymo ir ugdymo įstaigoms aktyvinti rizikos grupių skiepijimą bei vykdyti numatytas prevencines priemones. Parengti bendrą medžiagą

rajono gyventojams apie rankų higieną, čiaudėjimo/kosėjimo etiketą, patalpų vėdinimą, skiepijimo svarbą ir ją paviešinti.

3. SVARSTYTA. Komunalinių (vandens, nuotekų; šiukšlių išvežimo), šilumos, elektros energijos sutrikimai šaltuoju metų periodu.

Mindaugas Užmiškis, UAB „Kelmės vanduo“ direktorius, pranešė, kad įmonė atliko visus pasirengimo žiemai darbus: apšiltintos vandentiekio trasos, patikrinti slėgio davikliai esantys vandens bokštuose, apšiltinti artezinių gręžinių liukų dangčiai. Nuotekų valyklose pakeisti siurbliai, pritaikant jų darbą žiemos režimui. Galimų elektros energijos sutrikimų atvejams sugeneruoti ir patikrinti autonominiai generatoriai (30 kW galios), paruoštos techninės priemonės (transportas, suvirinimo aparatai) operatyviam avarijų likvidavimui.

Lilita Žukauskienė, UAB „LITESKO“ filialo „Kelmės šiluma“ direktorė, patvirtino, kad yra gautas savivaldybės potvarkis dėl šildymo sezono pradžios. Jau nuo pavasario buvo pradėti dideli pasiruošimo darbai – suremontuotas pagrindinis 5 megavatų galios biokuro katilas (pakeistas šilumokaitis, atnaujintas valdymas, sumūryta nauja pakura). Rezervinio kuro (dyzelino) atsargos suformuotos Panevėžio naftos bazėje, o esant poreikiui jis bus operatyviai pristatytas. Taip pat patikrintas avarinis generatorius, kad sutrikus elektros tiekimui katilai neužvirtų ir nenutrūktų tinklų siurblių darbas. Šiai dienai aktuali finansinė grėsmė – labai brangsta biokuras, palyginus su praėjusio sezono pabaiga, kaina yra pakilusi apie 30 proc., kas bus žiemą, prognozuoti sudėtinga, bet tikėtina, kad kaina kils.

Kęstutis Stulpinas, UAB „Kelmės vietinio ūkio“ direktorius, informavo, kad bendrovė pasiruošimą žiemos sezonui pradeda dar vasarą. Pagrindiniai atlikti darbai – patikrintos visos šildymo sistemos, atlikti hidrauliniai bandymai bei praplovimai, patikrintos daugiabučių sistemos, surašyti aktai ir perduoti šilumos tiekėjui. Kalbėdamas apie Tytuvėnų katilinę, direktorius paminėjo, kad joje veikia du katilai: pagrindinis katilas yra pilnai paruoštas šildymo sezonui, o kitas yra dvylikos metų ir visiškai nenaudotinas. Todėl jam, kapitaliai remontuojamam katilui, užsakytos ir išlietos specialios detalės Kauno gamykloje. Jas sumontavus, katilas veiks kaip būtinas rezervas esant dideliems šalčiams. Kuro atsargos šiai dienai yra sukauptos maždaug vieno mėnesio laikotarpiui į priekį ir bus nuolat pildomos. Kalbėdamas apie atliekų tvarkymą, pranešėjas pasidžiaugė, kad įmonė yra įsigijusi pagalbinę techniką – evakuatorių, kuris žiemą padeda ištraukti užstrigusius šiukšliavežius automobilius. Taip pat įsigyti nauji garažai, todėl didžioji dalis šiukšliavežių šaltuoju periodu bus laikomi uždarose patalpose – jų nebereikės rytais šildyti lauke, bus išvengta užšalimo problemų.

Modestas Virbickas, AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros tinklo eksploatavimo komandos inžinierius, informuoja, kad šaltuoju sezonu didžiausias pavojus kyla dėl ant oro linijų virstančių medžių ir šakų, kas lemia elektros dingimą. Siekiant išvengti avarijų, valomos trasos, linijos keičiamos požeminiais kabeliais, genimi medžiai. Susiduriama su sklypų savininkų pasipriešinimu – prevenciškai nupjauti pavojingų medžių jie dažnai neleidžia, o pagalbos reikalauja tik įvykus avarijai. Atjungimų atvejams paruošti mobilūs generatoriai, įmonės technikai įsigytas žieminis kuras.

Stasys Jokubauskas, Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vyriausiasis specialistas, informavo, kad tiek šilumos tiekėjai, tiek visos rajono įstaigos pasirengusios šildymo sezonui. Taip pat paminėjo, kad pagrindinė problema išlieka senuose, renovacijos reikalaujančiuose pastatuose, kuriuos išlaikyti ir prišildyti yra brangiau ir sudėtingiau. S. Jokubauskas patvirtino, kad visos įstaigos turi pasirašiusios sutartis dėl kuro tiekimo, o atsargų turi sukaupusios iki naujųjų metų, o vėliau finansavimas bus, patvirtinus rajono biudžetą. Kadangi atsargų yra, tikimasi, kad visos įstaigos turėtų išgyventi šaltąjį sezoną ir problemų neturėtų kilti.

Posėdžio pirmininkas pasiteiravo ir kitų ESOC narių apie problemas šaltuoju metų periodu.

Reda Každailienė, Socialinės paramos skyriaus vedėja, informavo, kad gyventojai jau aktyviai kreipiasi dėl kompensacijų šildymui (kurių kainos, lyginant su praėjusiu sezonu, pakilo apie 30 %). Prašymai priimami nuo spalio 1 dienos.

Darius Laurinavičius, aplinkos apsaugos inspekcijos vyriausiasis specialistas, informavo, kad prasidedant šildymo sezonui yra aktyviai pradedama vykdyti prevencinė akcija transporto

priemonių remonto dirbtuvėse bei privačiuose garažų masyvuose. Jos metu tikrinama, kaip tvarkomos susidariusios pavojingos atliekos (pavyzdžiui, panaudoti tepalai, filtrai) ir ar jos teisėtai perduodamos atliekų tvarkytojams, o ne deginamos šildymui. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į tai, kad gyventojai ir įmonės krosnyse nedegintų dažytos ar impregnuotos medienos, baldų gamybos atliekų, plastiko, gumos ar dėvėtų drabužių, kas šaltuoju metų laiku sukelia didelį dūmingumą ir nuodija aplinką. Taip pat priminė, kad rudenį kaimo vietovėse gyventojams išlieka griežtas draudimas deginti nukritusius medžių lapus, nupjautą žolę ar kitas žaliąsias atliekas bendrose teritorijose. Gyventojai raginami šias atliekas kompostuoti arba pristatyti į tam skirtas žaliųjų atliekų aikšteles, o pažeidėjams bus taikomos administracinės nuobaudos.

Gintaras Červokas, VĮ Valstybinių miškų urėdijos Raseinių regioninio padalinio vadovas, pabrėžė, kad urėdijos darbai yra cikliški – pasiruošimas žiemai prasideda dar vasarą. Šiam sezonui urėdija yra pilnai sukomplektavusi techniką ir darbuotojų pajėgas, suderintos paslaugų sutartys. Jis pasidžiaugė, kad neseniai praūžusios stiprios vėjo audros Kelmės rajono miškams nepadarė tokios didelės žalos, kokia buvo užfiksuota kituose Lietuvos rajonuose.

Artūras Kairys, išgirdęs ugniagesių nusiskundimus, pasiūlė seniūnams atkreipti dėmesį į vietinės reikšmės kelių būklę, kad dėl užaugusių krūmų, praartų keliukų bei važiuojant per šlapdribą, sudėtinga pravažiuoti, nes mažai lieka važiuojamosios dalies.

NUSPRĘSTA. Pritarti informacijai, komunalinių paslaugų teikėjai šaltajam sezonui pasirengę.

4. SVARSTYTA. Savivaldybės teritorijoje esančių kelių priežiūros, susisiekimo, saugumo užtikrinimo problemų ir jų sprendimo būdų šaltuoju metų periodu.

Mantas Ralys, Savivaldybės administracijos Statybos ir infrastruktūros skyriaus vedėjas, patvirtino, kad savivaldybė ir seniūnijos yra įprastai pasiruošusios žiemos sezonui. Visoms rajono seniūnijoms yra nupirktos sniego valymo ir kelių priežiūros paslaugos. Šiuo metu dalis sutarčių jau baigiasi metų gale, o kitos galioja iki kitų metų pradžios, todėl savivaldybė jau operatyviai organizuoja naujus viešuosius pirkimus sniego valymo paslaugoms užtikrinti. Kelmės miestas žiemai pilnai pasiruošęs, yra sukauptas reikiamas druskos kiekis. Šį sezoną planuojama išbandyti naujovę – vietoj įprasto smėlio ir druskos mišinio, gatvių barstymui naudoti gryną druską. Taip pat paminėjo, kad savivaldybės seniūnijos papildomai įsigijo traktoriams montuojamus sniego pūstuvus, kurie turėtų žymiai palengvinti ir pagreitinti darbus.

Egidijus Grakauskas paprašė ir pasiūlė kelių priežiūrą vykdančioms tarnyboms bei seniūnijoms, valant sniegą nuo kelių ir pakelių, atkreipti dėmesį į hidrantų vietas ir jų neužversti sniegu, nes ugniagesiams kyla didžiulė problema, kai gaisro metu vietoj tiesioginio darbo tenka sugaišti daug brangaus laiko ieškant ir atkasant po storu sniego sluoksniu paslėptus gaisrinius hidrantus.

Reda Žalandauskienė pasiteiravo dėl šiuo metu vykdomų gatvės remontų, jos daug kur yra stipriai susiaurėjusios, todėl gyventojai nerimauja, kaip tos susiaurintos gatvės bus valomos, ar technika pravažiuos ir ar tai nesukels problemų vairuotojams.

Mantas Ralys sako, kad visi Kelmės mieste šiuo metu vykdomi kelių remonto darbai bus pilnai užbaigti iki šių metų galo, dar iki prasidedant tikrajai žiemai ir didiesiems šalčiams. Dėl gatvių susiaurėjimo: pagal dabartinius techninius teisės aktus, gatvės plotis turi būti 5,5 metro. Privaloma laikytis šių reikalavimų, todėl atliekant remontus gatvės ir yra pritaikomos pagal šį standartą. Žmonės buvo pripratę prie labai plačių gatvių, o dabar jos bus siauresnės, tačiau eismo saugumo atžvilgiu tai tik pliusas – sumažės greitis mieste, o eismas vyks saugiau. Žiemos kelių valymo technika yra pritaikyta tokioms gatvėms, kaimyninių rajonų pavyzdžiai rodo, kad problemų nekyla, todėl sniegas tikrai bus valomas laiku.

Sigitas Kleišmantas, UAB „Kelmės autobusų parkas“ direktorius, informavo, kad viešojo transporto sektoriui ir autobusų parkui žiemą iššūkių kelia panašūs veiksniai: oro temperatūra (ypač dideli šalčiai), kelių pravažiuojamumas (sniegas, ledas) bei energetinių išteklių užtikrinimas. Jis pažymėjo, kad autobusų eismo sklandumas žiemą tiesiogiai priklausys nuo to, kaip seniūnijoms pavyks nuvalyti sniegą, ypač kaimo vietovėse. Pirmiausia bus orientuojamasi į saugų mokinių

pervežimą. Kalbant apie kurą, įmonė žiemai visada užsako arktinį dyzeliną, kurio atsargas nuolat palaiko – sandėlyje visuomet stengiamasi turėti ne mažiau kaip 10 tonų kuro rezervą. Reaguojant į galimus elektros energijos tiekimo sutrikimus, degalinėje buvo sėkmingai įrengtas autonominis elektros generatorius (30 kW), o šiuo metu baigiamas ruošti antras atskiras įvadas generatoriaus pajungimui administracinėse bei gamybinėse patalpose, kad dingus elektrai visiškai nesustotų autobusų priežiūra ir parko valdymas. Techniniu požiūriu UAB „Kelmės autobusų parkas“ žiemai pasirengęs.

Gytis Juchnevičius, AB „Kelių priežiūra“, šiaurės regiono Raseinių KT vadovas, informuoja, kad kelių valymo technika yra paruošta: šeši sunkvežimiai su valymo įranga, penki traktoriai su sniego valymo peiliais, trys autogreideriai su verstuvais ir šoniniais peiliais. Kelmės sandėlyje šiai dienai sukaupta 1000 tonų druskos ir apie 300 tonų smėlio-druskos mišinio, ko turėtų pakakti iki sausio pabaigos. Kelių tinklas Kelmės rajone bus prižiūrimas kol kas taip pat, kaip ir praeitais metais. Pagrindinis kelias Kelmės rajone A12, Ryga-Šiauliai-Tauragė-Kaliningradas prižiūrimas nuo 4 valandos ryto iki 10 valandos vakaro. Krašto ir mažesnės reikšmės keliai bus valomi pagal poreikį, trumpesniais laiko intervalais, prioritetą teikiant mokyklinių autobusų maršrutams.

Saulius Malatokas, Telšių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kelmės rajono policijos komisariato viršininkas, pamini, kad šaltuoju sezonu yra šiek tiek pakoreguojami prioritetai ir pagrindinis dėmesys skiriamas asocialiems ir pastovios gyvenamosios vietos neturintiems asmenims, t. y. kiek įmanoma stengiamasi juos aplankyti ir padėti ar iškviesti pagalbą. Kas liečia eismo saugumą, tai kaip ir kiekvienais metais, bus vykdomi tiksliniai transporto priemonių patikrinimai: padangų būklės tikrinimai (protektoriaus gyliui), šviesos prietaisų naudojimas, stiklai nuvalyti ir neužšalę. Taip pat bus vykdoma sustiprinta kontrolė miškingose ir slidžiose kelio atkarpose. Policija aktyviai stebės ir fiksuos nevalytus kelius bei apie tai informuos atsakingas tarnybas. Taip pat atkreipiamas dėmesys sankryžoms ir pėsčiųjų perėjoms, ypač neapšviestoms. Kaip kasmet, bus vykdoma prevencijos priemonė „Būk matomas“, kai dalinami atšvaitai, liemenės pėstiesiems bei dviratininkams.

NUSPRĘSTA:

1. Pritarti informacijai, konstatuoti, kad šaltajam metų periodui pasirengta.
2. Informaciją apie gaisrinius hidrantus pateikti seniūnijų seniūnams ir dėl teritorijos aplink juos nuvalymo žiemos laikotarpiu.
3. Seniūnams atkreipti dėmesį į vietinės reikšmės kelių būklę šaltuoju metų periodu ir organizuoti sniego valymo darbus, užtikrinant saugų pravažiavimą; taip pat aplink hidrantus, esančius seniūnijos teritorijoje.

5. SVARSTYTA. Bendra informacija apie su žemės ūkio sritimi susijusiais ekstremaliaisiais įvykiais, galimomis ekstremaliosiomis situacijomis bei jų pasekmėmis rajone.

Joana Miliauskienė informavo, kad pagal LR Vyriausybės nutarimą visoje šalyje buvo paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija dėl rugpjūčio 22 d. kilusios stiprios audros, liūties ir krušos padarinių žemės ūkiui. Žemės ūkio ministerijos pavedimu skyriaus specialistai operatyviai rinko informaciją ir fiksavo stichijos padarytą žalą rajono žemdirbiams. Gautos ir užregistruotos 74 ūkininkų paraiškos, o bendras nukentėjusių, pažeistų ar visiškai žuvusių pasėlių plotas Kelmės rajone siekia 943 hektarus. Labiausiai nuo krušos ir vėjo nukentėjo ankštinės bei vasarinės kultūros, taip pat daržovių plotai. Didžiausi nuostoliai užfiksuoti Kražių, Užvenčio ir Šaukėnų seniūnijose, kur iškrito didžiausias krušos ir kritulių kiekis. J. Miliauskienė taip pat atkreipė dėmesį, kad dėl šių stichinių meteorologinių reiškinių ir drėgmės pertekliaus dirvose rudens sėja rajone vėluoja maždaug mėnesiu, todėl dalies žiemkenčių plotų ūkininkams išvis nepavyks pasėti. Šiuo metu visi surinkti duomenys perduoti Žemės ūkio ministerijai dėl nuostolių kompensavimo iš ES rezervo.

NUSPRĘSTA. Pritarti pateiktai informacijai.

6. SVARSTYTA. Civilinės saugos kompleksinių pratybų vertinimo rezultatai.

R. Žalandauskienė pristatė civilinės saugos kompleksinių pratybų vertinimo rezultatus ir paminėjo, kad savivaldybė sėkmingai užbaigė trečiąjį pratybų etapą. Šių pratybų metu buvo 100 proc. įvykdyta savivaldybės trijų metų prevencijos priemonių plano dalis, susijusi su civilinės saugos pratybų organizavimu. 2024 m. įvyko stalo, 2025 m. – funkcinės, 2026 m. – kompleksinės pratybos, kuriose aktyviai bendradarbiavo visos rajono tarnybos. Jų rezultatams aptarti Savivaldybės administracija rugsėjo 24 d. sukvietė vertintojų komandą, kuri pasidalino pratybų rezultatais, išsakė konstruktyvius pastebėjimus dėl pasitaikiusių klaidų; pateikė rekomendacijas ir siūlymus tarnybų tarpusavio sąveikos ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų metu parengčiai bei pratybų organizaciniams klausimams gerinti.

Pagal bendrąjį pratybų scenarijų gyventojų evakavimo tema Savivaldybė gavo informaciją apie avariją Astravo atominėje elektrinėje ir galimą radiologinę grėsmę. Tuo metu, kai gyventojai traukiasi į atokesnes savivaldybes ir vykdomas gyventojų evakavimas į saugias teritorijas, Kelmės rajono savivaldybei pavesta apgyvendinti x skaičių gyventojų. Tam, kad butų organizuotai vykdomas evakuotų gyventojų apgyvendinimas rajono KAS Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras, rajono civilinės saugos pajėgos pratybų metu vykdė priskirtas funkcijas.

Pratybos vertintos pagal priskirtas sritis ir pildant parengtą klausimyną. Gyventojų evakavimo - priėmimo punkto (vadovas – Vaidotas Monkevičius, Kelmės sporto centro direktorius) personalo pasirengimą priimti evakuotus gyventojus, juos registruoti, paskirstyti, suteikti pagalbą ir nukreipti į laisvą kolektyvinės apsaugos statinį rajone; Kolektyvinės apsaugos statinio (toliau – KAS, vadovė Rima Andrulienė, Šaukėnų Vlado Pūtvio - Putvinskio gimnazijos direktorė) parengimą pagal nustatytus reikalavimus ir personalo gebėjimą atrinkti nukreiptus gyventojus, sutikslinti registracijos duomenis, visiems suteikti būtiniausias gyvenimo sąlygas, tarp jų nekalbantiems lietuviškai, turintiems įvairią negalią, taip pat atvykusiems su augintiniais, vertino gretimų savivaldybių Administracijos patarėjai, atliekantis savivaldybės parengties pareigūno funkcijas, Arturas Petrauskas (Telšių savivaldybė) ir Raminta Laurutienė (Radviliškio savivaldybė). Tiek Gyventojų evakavimo-priėmimo punkto, tiek KAS parengtis įvertinta teigiamai, bet ir atkreiptas dėmesys į tai, kad „ne visos užduotys buvo įvykdytos numatyta apimtimi“, „nepakankamai suteikta pagalba apgyvendintiems nukentėjusiesiems KAS“, taip pat rekomenduota ateityje tobulinti apgyvendintų evakuotų gyventojų KAS perspėjimo ir evakuacijos iš pastato procesą, išbandant daugiau garsinių informavimo priemonių, kai skelbiama apie susirinkimo vietą gaisro metu ar kitų ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais, kai evakuacijos iš pastato procesą pabloginą oro sąlygos; gerinti atsakingo už informacijos perdavimą ir priėmimą komunikacijos sąveiką su savivaldybės ESOC.

Policijos pareigūnų gebėjimą orientuotis situacijoje ir vykdyti priskirtas funkcijas, suformuoti evakuotų gyventojų gabenimo koloną ir užtikrinti jos saugią palydą iki paskirtos vietos; įkurti kontrolės postą ir tikslingai veikti atvykus galimai nenušvarintiems asmenims, užtikrinti viešąją tvarką bei prireikus padėti medikams suteikiant pirmąją pagalbą netikėtai įvykus ekstremaliajam įvykiui KAS vertino Viktorija Druktenienė, Telšių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kelmės rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus viršininkė. Ji pagyrė pareigūnus, kad susitvarkė su situacija, nors iš anksto tam specialiai nesiruošė, jų reagavimo laikas, reikalingų priemonių panaudojimas ir pajėgų paskirstymas įvertinti teigiamai.

Priešgaisrinės saugos tarnybų pasirengimą įkurti nušvarinimo (dezaktyvavimo) punktą ir vykdyti galimai užterštų radiacija patikros ir nušvarinimo procesą; gaisrinių ekipažų laiku atvykimo į ekstremaliojo įvykio vietą, ugniagesių veiksmus gesinant gaisrą ir gelbstint KAS gyventojus vertino Egidijus Grakauskas, PAGD prie VRM Šiaulių PGV Kelmės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas. Jis gerai įvertino komandos, vykdžiusios nušvarinimo (dezakyvavimo) procedūras, darbą pratybų metu; daugiau trūkumų pastebėjo įvykus ekstremaliam įvykiui – gaisrui KAS. Vertintojas atkreipė dėmesį ir į tai, kad ugniagesiams praktinių įgūdžių tobulinimas vienareikšmiškai naudingas tiek šių pratybų, tiek realios situacijos atveju, nes elektros neatjungimas pastate, kur vyksta gaisras, pašalinių neatitvėrimas apsaugos „stop“ juostomis, tikroje situacijoje gali kainuoti papildomas žmonių gyvybes. Jis įvardijo savivaldybės PST poreikį tobulinti tarpusavio sąveiką su atvykusiomis į gaisro gesinimo vietą kitomis ugniagesių komandomis, siekiant išvengti privažiavimo prie įvykio vietos spūsčių, trukdžių kitoms civilinės saugos pajėgų tarnyboms vykdyti priskirtas

funkcijas; štabo įkūrimo būtinumą situacijai vietoje suvaldyti (tam pritarė ir kt. vertintojai). Pratybų atveju KAS bendruomenei, tikrovėje – gimnazijos, - išsievakavus iš pastato, ir esant nepalankioms oro sąlygoms, būti pasirengus nukreipti iševakuotus asmenis į iš anksto nusistatytas ar Savivaldybės ESOC siūlomas saugias vietas; spręsti komunikacijos proceso trūkumus. Iš teigiamų aspektų vertintojas paminėjo, kad bendromis priešgaisrinių tarnybų pajėgų pastangomis gaisro židinys pratybų metu buvo greitai rastas ir sklandžiai užgesintas, nukentėjusieji perduoti medikams.

Greitosios medicinos pagalbos pasirengimą nedelsiant atvykti į įvykio vietą pagal Bendrojo pagalbos centro nurodytas koordinates, įkurti nukentėjusiųjų rūšiavimo zoną, suteikti pirmąją pagalbą ir nuvežti į artimiausią gydymo įstaigą masinį kiekį nukentėjusiųjų vertino Greitosios medicinos pagalbos tarnybos Šiaulių filialo Bendrųjų reikalų skyriaus Dispečerinės administratorė-auditorė Judita Andriušaitienė. Vertintoja pažymėjo, kad greitosios medicinos pagalbos darbą pratybų metu vertina teigiamai, nes atsižvelgė į tai, kad GMP teko operatyviai veikti pakeitus vieną iš komandos vadų, dar prieš prasidedant pratyboms patyrusį anafilaksinį šoką, taip pat esant nepatogioms oro sąlygomis, - pradžioje atviro lauko erdvėje, įkurti nukentėjusiųjų įvertinimo teritoriją, suteikti pirmąją pagalbą, suderinti vidinio ryšio priemonių problemas ir tuo pačiu nukentėjusiuosius saugiai pristatyti į gydymo įstaigą. GMP tarnybos įgūdžiai, kaip ir visų kitų tarnybų, pratybų metu buvo tobulinami, taip pat bus tobulinami ir ateityje, pastebėtos klaidos atitaisomos.

Greitosios medicinos pagalbos pasirengimą laiku atvykti į įvykio vietą, įkurti nukentėjusiųjų rūšiavimo zoną, suteikti pirmąją pagalbą ir laiku nuvežti į artimiausią gydymo įstaigą; rajono gydymo įstaigos pasirengimą priimti didesnio masto nukentėjusiųjų kiekį intensyvesniu jų atvežimo į VšĮ Kelmės ligoninės priimamąjį metu vertino Administracijos sveikatos reikalų koordinatorė (patarėja) Indrė Skirmantaitė. Vertintoja iš teigiamų aspektų paminėjo, kad GMP pajėgos į įvykio vietą atvyko nedelsdamos. Tačiau atkreipė dėmesį į poreikį gerinti koordinavimo ir vadovavimo, pirmosios pagalbos suteikimo ypatumus, kai nukentėjusysis kalba ne lietuviškai, informacijos tikslumo stoką apie GMP atvežtus pacientus į ligoninę. I. Skirmantaitė rekomendavo stiprinti medicininio rūšiavimo, klinikinio būklės vertinimo, komunikacijos, transportavimo prioritetų nustatymo ir informacijos perdavimo ESOC praktinius įgūdžius. VšĮ Kelmės ligoninės pasirengimą priimti pacientus ir jiems suteiktą pagalbą, komandinį darbą įvertino labai gerai.

Bendrą pasirengimą pratyboms ir tarnybų reagavimo veiksmus į susidariusias situacijas jų metu vertino Savivaldybės meras Ildefonsas Petkevičius, kuris įvardijo, kad visiems iki situacijos valdymo idealumo dar trūksta pasiruošimo; į vertintojų pastabas, kurios atitiko ir jo pastebėtus trūkumus, siūlo žiūrėti teigiamai, rekomendacijas pritaikyti tobulėjimui ir pasiruošimui ekstremaliosioms situacijoms suvaldyti; Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento (PAGD) prie Vidaus reikalų ministerijos (VRM) Šiaulių Priešgaisrinės gelbėjimo valdybos (PGV) Civilinės saugos skyriaus vyriausiasis specialistas Vilius Vičkačka iš teigiamų aspektų paminėjo, kad suorganizuotos plataus mąsto kompleksinės pratybos pajungiant rajono GMP, PGT, PST, PK, VšĮ Kelmės ligoninės, Savivaldybės ESOC pajėgas; iš taisytinų aspektų tai, kad vykdant tokio plataus mąsto pratybas, tobulintina komunikacija tarp cs subjektų, atvykstančių evakuotų gyventojų, kuriems privalomas švarinimas; rekomendavo savivaldybės ESOC nariams nuo pirmų pratybų minučių įsijungti į užduočių vykdymą; taip pat paskelbė bendrą išvadą, kad Kelmės rajono savivaldybės krizių valdymo ir civilinės saugos sistema veikia koordinuotai ir geba veikti pagal teisės aktų reikalavimus. Parengta pratybų ataskaita bus pateikta tvirtinti pratybų vadovu ir išsiųsta PAGD prie VRM ir jo padaliniui – ŠPGV CSS.

NUSPRĘSTA. Pritarti informacija, pratybų ataskaitą pateikti PAGD prie VRM.

7. SVARSTYTA. Kiti klausimai, informacija.

Vaida Kaulokienė, Turto valdymo skyriaus vedėja, informuoja, kad Kelmės centre esančios vaistinės rūsio patalpos, įtrauktos į priedangų sąrašą, šiuo metu yra netinkamos naudoti priedangai. Patalpos išnuomotos komerciniam nuomininkui (sutartis galioja iki 2029 m.), kuris nesutinka su priedangos statusu. Rūsys yra užkrautas prekėmis, baldais bei seifais, o patekimas į jį ribojamas per veikiančias vaistinės erdves. Techniškai atlaisvinti patalpų neįmanoma, o pavojaus atveju gyventojams jos būtų neprieinamos. Siūloma laikinai (iki 2029 m., kol pasibaigs nuomos sutartis)

išbraukti šį objektą iš sąrašo. Pasibaigus sutarčiai ir atliekant pastato rekonstrukciją – patalpas sutvarkyti bei perplanuoti atskirą įėjimą.

Saulius Malatokas iškėlė klausimą ir pasidalino asmenine patirtimi iš neseniai vykusio valstybinio perspėjimo sistemų patikrinimo. Jis pastebėjo, kad sėdėdamas komisariate asmeniškai neišgirdo jokių sirenų, o telefone negavo jokių perspėjimo pranešimų. Pareigūnas atkreipė dėmesį, kad situacijose, kai nutrūksta ryšys, neveikia internetas ar telefonai, o sirenos yra negirdimos, gyventojai lieka visiškoje nežinioje, todėl kyla grėsmė saugumui ir gali kilti masinė panika.

Reda Žalandauskienė informavo apie Kelmės rajono sirenų tinklo būklę: Kelmės rajone iš viso yra įrengtos 8 perspėjimo sirenos. Dvi iš jų veikia pačiame Kelmės mieste (viena įrengta ant „Aukuro“ mokyklos stogo, kita – „Kražantės“), o likusios 6 sirenos išdalintos po kitas seniūnijas: Tytuvėnų, Kražių, Šaukėnų, Užvenčio, Vaiguvos ir Liolių. Pareigūnė patvirtino, kad per paskutinį patikrinimą viena iš mieste esančių sirenų – būtent ant „Aukuro“ mokyklos stogo – nesuveikė. Tai paaiškina, kodėl policijos komisariate (kuris yra netoli) jos nesigirdėjo. Ji patikino, kad techninė priežiūra yra atliekama kiekvieną mėnesį, o pilnas sistemos garsinis testavimas vyksta du kartus per metus. Kelmės rajone numatyta įrengti dar dvi naujas sirenas – viena iš jų bus montuojama prie autobusų stoties, kita – prie Kelmės ligoninės, kad būtų užtikrintas geresnis garso padengimas mieste. Taip pat priminė, kad gyventojai turi nusistatyti telefonus valstybės perspėjimo pranešimams gauti. Jeigu sirenos nesuveikia, gyventojams perspėti nelaimės atveju seniūnijose yra numatyti už civilinę saugą atsakingi asmenys („pasiuntiniai“), taip pat numatyta panaudoti policijos bei priešgaisrinės tarnybos automobilių turimus megafonus ir garsines sistemas.

Vyko diskusija.

NUSPRĘSTA:

1. Sprendimo, dėl objekto išbraukimo iš sąrašo, nepriimti, klausimą derinti darbo tvarka.
2. Sprendimo nepriimti, pritarti, kad reikalingas perspėjimo sistemos (sirenos) Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje atnaujinimas ir atitinkamai joms įsigyti ir įrengti lėšų poreikis kitų metų Savivaldybės biudžete.

Posėdžio pirmininkas Tadas Kasparas

Posėdžio sekretorė Jurgita Janušauskienė